

Дата: 23/01

Клас: 4-А

Вчитель: Назаренко Т.В.

Урок. Розвиток зв'язного мовлення.

Тема. **Написання розповіді про своє ставлення до персонажів тексту.**

Тема для спілкування: **«Стосунки між однолітками»**

Мета: вчити учнів оцінювати поведінку героїв прочитаного твору, висловлювати власні думки у письмовій формі, будувати діалог на задану тему; розвивати зв'язне мовлення; виховувати культуру поведінки, дружельність, бажання відповідати на погані вчинки людей добром; вчити учнів застосовувати набуті знання, уміння та навички у процесі виконання завдань; вчити писати розповіді за поданими запитаннями, самостійно складати план; розвивати аналітичне мислення, увагу; виховувати спостережливість, взаємоповагу; інтерес до оточуючого.

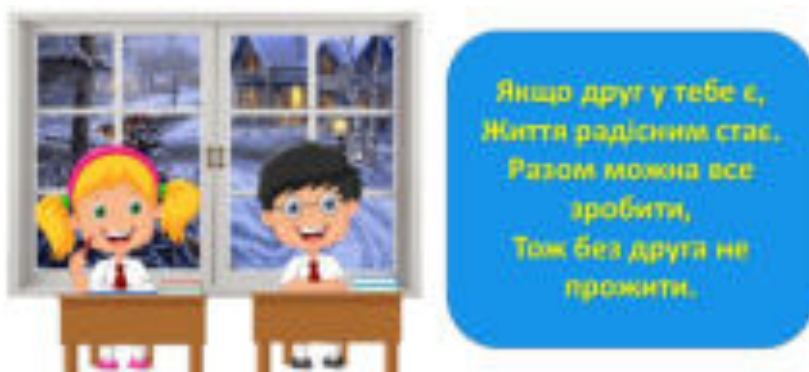
Обладнання: мультимедійний комплект.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Мотивація навчальної діяльності.

1. Емоційне налаштування.

2. Психологічна настанова на урок. Вправа «Самоналаштування».

3. Гімнастика для очей.

III. Актуалізація знань.

1. Робота над загадкою.

2. Бесіда за темою «Дружба».

Люди постійно спілкуються один з одним. Вони не можуть жити по-іншому. Кожен добре знає, як страшно бути самотнім. Добре, коли є товариші, друзі, приятелі. Як ви гадаєте, ці слова мають однакове значення чи різне.

Так, це слова-синоніми, а це означає, що вони близькі за значенням, але не однакові. Услухайте значення цих слів за словником. Яке з них означає пісню, близький стосунок?

Так, це слово «друг».
Доберіть антоніми до цього слова.
(Вароже, недруг).

Утворіть спільнокореневі слова.
(Подруга, дружба, дружний, подружитися, дружнотлюбний).

Які ж якості повинен мати справжній друг?
(Відкритість, чесність, вірність, взаємодопомога, взаємодієвність, повага, доброта, справедлива критика, корисні поради).

Щодня ми спілкуємося з близькими людьми, зі своїми друзями. Часто друзі звертаються до нас за допомогою, просять щось прожити, і в дружбі і в солідарності ми можемо поєднуватися по-різному. Люди різної походження всіх родів і віків приєднують до наших друзів. А коли ми робимо таку вибірку, від чого нам стає гірше, а друзі – краще? Чому? І чому багато між ними ніяк не розуміємо, як поводитися з друзями?

Дружба – це правда, доброта, чесність кожного. Обов'язково слід поважати тих, з ким дружите. Ніколи не обманюйте і не ображайте їх. Будьте терпеливими. Завжди грайте чесно, не дражніться.
Чи доводилося вам чути на свою адресу дражливий чи образливий? Від кого? Як ви реагували на образи?

IV. Повідомлення теми уроку.

Завдання 1. Прослухайте текст. Читання тексту вчителем.

Дражнилка

Цей Толик такий вреднющий, що в цілій світі не знайти. Усім дітям у нашому дворі він придумує образливі прізвиська. А вчора потрапив йому на очі я, і він мало не довів мене до сліз.

Ми гралися у дворі, й тут моя бабуся вийшла на балкон і гукнула:

- Вітю, додому!

А Толик тут як тут:

- Вітя-мурія, солена копитя.

І всі почали сміятися з мене й повторювати цю нісенітницю. Мені було дуже прикро. Але, як на зло, я нічого не міг придумати у відповідь і пішов додому з єдиним наміром – скласти про Толика якусь смішну й дошкульну дражнилку.

Після обіду я став підбирати до слова «Толик» якесь співзвучне слово. Спочатку придумав «Толик-нолик». Але це було зовсім не образливе прізвисько. Я ще трохи напружився – і в мене вийшло «Толик, Толик – круглий нолик».

Ні, не те – якась ніжна дражнилка. Я помучився ще може з півгодини й придумав «Толька, Толька – зелена квасолька». Та це було знов не те, що мені хотілось. Я пішов до свого старшого брата по допомогу. Але Олег попросив не заважати йому робити уроки.

Йти надвір мені не хотілося. Однак треба було вигуляти песика Кузика. Я взяв м'яча, і ми з Кузею пішли. Толик сидів на лавочці. Побачивши мене, він кисло скривився.

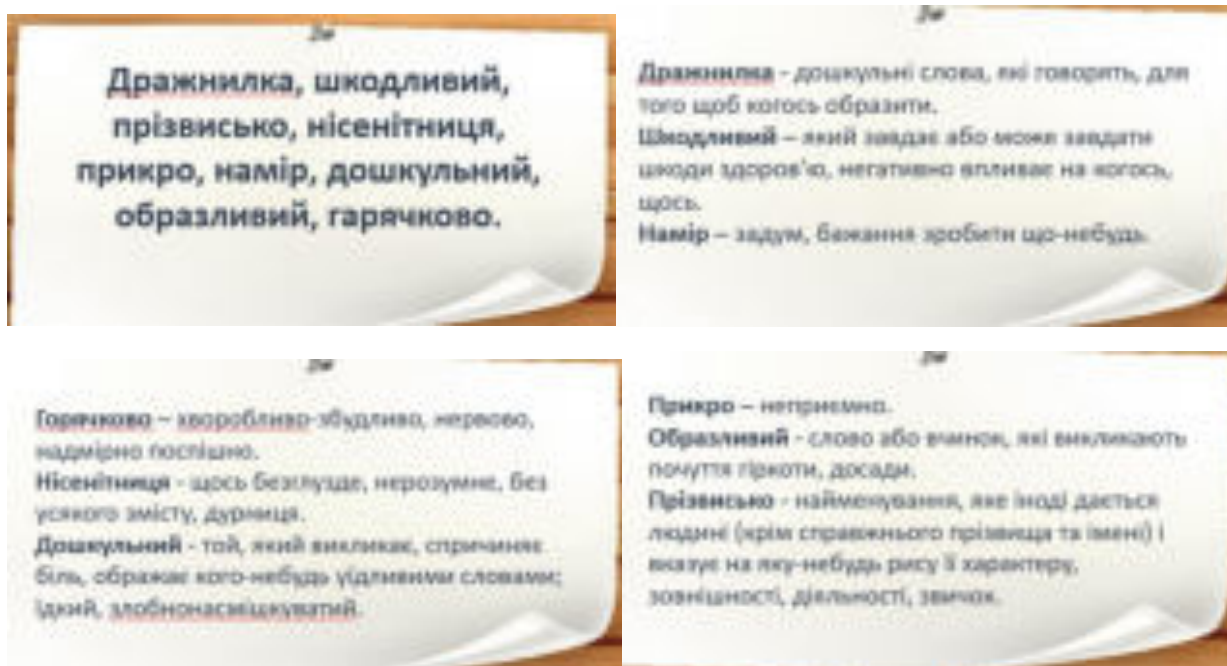
Я гарячково став пригадувати свої дражнили про нього. І раптом зрозумів, що робити цього зовсім не слід. Мені перехотілося казати Толикові образливі слова, і я запропонував:

- Толику, ходімо пограємо з м'ячем. – Толик страшенно здивувався. Тому мить помовчав, а потім відповів:

- Гаразд, Вітю, ходімо.

Він більше ніколи не згадував ту неприємну дражнилку.

Завдання 2. Поясни, як ти розумієш значення поданих слів.

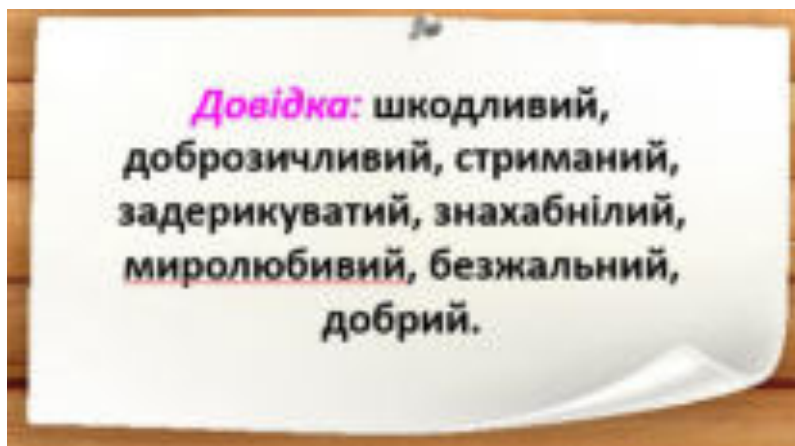
Завдання 3. Разом з однокласниками й однокласницями обговоріть ситуацію, описану в тексті, за поданими запитаннями.

1. Як думаєте, чому Толик придумував дражнилки?
2. Чи сподобалось вам, що Вітя так легко пробачив Толикові образу?
3. Чи вважаєте ви Вітю слабкодушким?
4. Як, на вашу думку, можна було провчити Толика?
5. Чи зрозумів Толик, що вигадування дражнилок – погана справа?
6. Як би ви вчинили на місці Віті?
7. Кому з вас доводилось потрапляти в подібну ситуацію? Як ви з неї виходили?

Завдання 4. Розкажи, як ти оцінюєш поведінку кожного хлопчика. Можеш скористатися запитаннями.

1. Яким був Толик?
2. Чим він образив Вітю?
3. Яким був Вітя?
4. Як він поставився до образи Толика?
5. Як хлопчики помирилися?
6. Чи зрозумів Толик, що повадився з Вітею погано?
7. Чи правильно, на твою думку, вчинив Вітя?
8. Як вважаєш, чим краще відповідати на зло – злом чи добром?

. Довідка.

Завдання 5. Підготуйся до складеної розповіді. Випиши з довідки слова, які характеризують кожного хлопчика.

Вітя - доброзичливий, стриманий, миролюбний, добрий.

Толик - шкодливий, задерикуватий, знахабнілий, безжальний.

Завдання 6. Запиши свою розповідь. Пригадай, Як треба записувати кожную частину тексту? Зразок тексту.

Як краще провчити?

Толик був задержуватим хлопчиком. Всім дітям у дворі він придумував прізвиська. Мало не довів до сліз Вітю, склавши про нього образливу дражнилку, з якої сміялися всі діти.

Вітя ж навпаки – доброзичливий і стриманий. Йому було дуже прикро від такої поведінки Толі. Хлопчик вирішив помститися своєму образнику. Він намагався придумати і на нього якусь дошкульну дражнилку. Та всі його спроби були марні. Прізвиська виходили зовсім необразливі.

Коли їм довелося знову зустрітися, миролюбному Віті зовсім перехотілося говорити образливі слова. Натомість він запропонував Толику погратися з м'ячем. Толя був дуже здивований такій поведінці товариша. Він зрозумів свою помилку і більше ніколи не згадував ту неприємну дражнилку.

Я вважаю, що Вітя вчинив правильно, не давши можливості злу перебороти добро. Коли людина робить добро іншій людині, то від цього приємно їм обом. Я вірю, що хлопці стануть хорошими друзями.

. Завдання 7. Прочитай свою розповідь. Якщо знайдеш помилки – виправ їх.

Завдання 8. Намалюйте кольоровими олівцями ілюстрацію до свого твору.

Завдання 9. Якщо бажаєш, прочитай у кріслі автора свій твір однокласникам і однокласницям. Запитай, яке враження він на них справив, які побажання вони хотіли висловити.

V. Підсумок уроку.

Роботу надсилайте на платформу Human, або електронну пошту tnazarenko544@ukr.net

Бажаю успіхів!